

HÍREK, BESZÁMOLÓK

KÖZGYŰLÉSI KÉPVISELŐK VÁLASZTÁSA A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIÁN

A Magyar Tudományos Akadémia köztestülete 3 évre választja közgyűlési képviselőit. A köztestületiség 1994-ben történt törvénybe foglalása és bevezetése óta (lásd a Magyar Geofizika 35. évfolyamának 4. számában „A Magyar Tudományos Akadémia CLV. rendes közgyűlése” című cikkét) 2000 végével letelt a második akadémiai választási ciklus is, így ismét esedékessé váltak a köztestületi választások. A közgyűlési képviselők 2000 áprilisában saját soraikból egy Választási Bizottságot hoztak létre. A Bizottság az újra már nem választható képviselők közül került ki, ugyanis mindenki legfeljebb kétszer választható meg, így a második ciklus lejártával már szép számmal akadtak újra nem választható „obsitosok” is. Ilyenek a Geofizikai Tudományos Bizottság eddig szolgált képviselői, TAKÁCS Ernő professzor úr és BODOKY Tamás is.

Novemberben a Választási Bizottság megtartotta alakuló ülését, amelyen a bizottság elnökéül BODOKY Tamás geofizikus közgyűlési képviselőt, titkárául pedig TOLNAI Márton, az MTA Kutatásszervezési Intézetének (KSZI) igazgatóját választotta. A választás tényleges lebonyolítását a Választási Bizottság irányításával a KSZI végezte.

A választás tudományos bizottságonként és két lépcsőben zajlott le. Minden Tudományos Bizottságnak előre meghatározott számú képviselője lehet. Az első, úgynevezett jelölő szakaszban még mindenki jelölhető, és minden választó a saját tudományos bizottságát kép-

viselők számának kétszeresére tehetett javaslatot. A Geofizikai Tudományos Bizottság, amely eddig két képviselővel rendelkezett, az új fordulóban csak egy képviselőt választhatott. Ezt a X. Osztályon belüli bizottságok létszámáryainak eltolódásával indokolta az Osztály vezetése, bár itt meg kell jegyezzem, hogy nem igazán tisztázott módon több geofizikus köztestületi tagunk más bizottságok névsorában és létszámában jelent meg a képviselői számok meghatározásakor. A következő választás előtt jó előre ellenőriznünk kell ezeket a „hivatalos” névsorokat.

A második lépcsőben a választható létszám kétszeresének megfelelő számú jelölt került a választási úrlapra a legtöbb jelölést kapottak közül. Ez a Geofizikai Tudományos Bizottság esetében a fentiek értelmében két főt, név szerint DOBRÓKA Mihály professzor urat és SZARKA Lászlót, a Geofizikai Tudományos Bizottság elnökét jelentette.

A választás eredményeként — minimális előnnyel — DOBRÓKA Mihály, a Miskolci Egyetem Geofizika Tanszékének tanszékvezető tanára nyerte el a képviselői mandátumot. Új megbízatásához a Magyar Geofizikusok Egyesületének tagsága nevében gratulálunk és azt kívánjuk, hogy szűkebb szakmánkat a következő három esztendő során minél eredményesebben képviselje.

Bodoky Tamás

AZ MTA CLXVIII. KÖZGYŰLÉSE

A Magyar Tudományos Akadémia 2001. május 7-én tartotta 168. rendes közgyűlését. A rendezvényen megjelent GÖNCZ Árpád, a Magyar Köztársaság előző köztársasági elnöke, a kormányt PÁLINKÁS József, az Oktatási Minisztérium politikai államtitkára képviselte. A kialakult szokásoknak megfelelően a közgyűlés a határozatképesség megállapításával és az elhunytaknak történt tiszteletadással kezdődött, majd a doktori oklevelek átadására került sor.

Elnöki megnyitójában GLATZ Ferenc beszélt a MTA és annak köztestülete társadalomban betöltött közvetítő és kiegyenlítő szerepéről: az Akadémia a nemzet tanácsadója, a magyar tudományosság, sőt a magyar kultúra szellemi központja is. Immáron nem politikai erővel tették azzá, hanem saját erejéből, a kutatói köztestület eredményei, és a testület bölcsessége révén emelkedett ide. Beszélt arról,

hogy a tudás nem oszthatja meg a társadalmat, elutasította a tudományellenességet, árnyaltan fogalmazva különböztette meg ettől az áltudományos vagy tudománytalan nézeteket. Kiemelte, hogy a jelen közgyűlésen 49 új akadémiai tag megválasztására kerül sor, ilyen létszámú új tag felvételére az elmúlt ötven évben nem volt példa. Ezt és az MTA osztályain választott 200 közgyűlési képviselőt is tekintve az őszi közgyűlésen részt vevők köre a korábbiakhoz képest csaknem fele részben kicserélődik. Az elnök ismertette megfontolásait a 2002 májusában esedékes akadémiai nagyhét időbeni elhelyezéséről, mivel az eredeti tervnek megfelelően május első hetére eső időpont fedésben van a parlamenti választásokkal. Fontosnak tartotta, hogy az időpont megválasztása maga is tükrözze az Akadémia távolságtartását a politikától és a párharcoktól. Az Akadémia pártok felett álló nemzeti intézmény.

PÁLINKÁS József felszólalását személyes hangvételű bevezetővel kezdte, amelyben, — mint kutató és akadémikus — az Akadémiához fűződő viszonyulását az alázat és megilletődöttség kifejezésekkel jellemezte. Mint a kormányt képviselő államtitkár köszöntötte a közgyűlést és kijelentette, hogy a kormányzat a tudomány fejlesztését továbbra is a legfontosabb teendői közé sorolja. Sikeresnek minősítette a Széchenyi terv első pályázati szakaszát, amelynek keretében felgyorsult a kutatás támogatása. A kutatói és egyetemi oktatói bérek rendezésével a kormány megtette az első lépést egy vonzó oktatói-kutatói életpályamodell kialakítására. A tavaly meghirdetett nemzeti kutatásfejlesztési program keretében 124 pályázat nyert támogatást, ezekre a 2001–2002. években 14 milliárd forint áll rendelkezésre.

Az MTA elnökségének döntése értelmében ebben az évben az Akadémiai Aranyérmes FLERKÓ Béla akadémikus, a pécsi Orvostudományi Egyetem Humánanatómiai Intézetének professzora vehette át, Akadémiai Díjban pedig 18-an részesültek.

A közgyűlés tagjai három beszámoló, ill. tájékoztató anyagot kaptak kézhez. Ezekhez kapcsolódó szóbeli kiegészítést az MTA főtitkára és főtitkárhelyettese, valamint egyik alelnöke tett. Az MTA 2000. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló beszámolóhoz fűzött felszólalásában KROÓ Norbert főtitkár kiemelte, hogy a konszolidációs program eredményeként stabilizálódott a kutatóintézeti rendszer, ma nincs kritikus helyzetben levő akadémiai intézet. Az „Országgyűlési Beszámoló a

magyar tudomány helyzetéről 1999–2000”, ill. a „Tájékoztató a Kormány számára a Magyar Tudományos Akadémia 2000. évi tevékenységéről” c. anyagok igen érdekes elemzést adnak a hazai tudomány helyzetéről, nemzetközi kapcsolatrendszeréről és nemzetközi megméretéséről. Adatokat közölnek többek között a nemzetközi pályázati sikerességről is. Egy példa: „... (1999-ben és 2000-ben) összesen 10,5 millió euro nemzeti hozzájárulást fizettünk be, miközben az ismert nyertes pályázatok 25 millió euro költségvetéssel folytatják munkájukat”. A számokkal jelzett megtérülés a hazai tudomány nemzetközi elismertségét mutatja.

A közgyűlés délutáni programjának fő eseménye az új akadémiai tagok megválasztása volt. Az elhúzó vita és a szavazás után — a szavazatok összeszámlálásának ideje alatt — MESKÓ Attila főtitkárhelyettes felszólalását követően három szakmai előadás hangzott el alkalmasított fizikai, biológiai, ill. jogi témákról. A szavazás eredményének kihirdetése után végre bizonyossá vált, hogy szakterületünk akadémiai tagságokban tovább gazdagodott: A Magyar Tudományos Akadémia 168. közgyűlésén VERŐ Józsefet az MTA rendes tagjává, MÁRTON Pétert az MTA levelező tagjává választották. Megválasztásukhoz ezúton is szívből gratulálunk, eredményekben gazdag munkálkodást kívánunk nekik a hazai tudomány, a geofizika javára és további emelkedésére.

Dobróka Mihály

KÁNTÁS KÁROLY ÉS SCHEFFER VIKTOR SZAKMAI HAGYATÉKA A MAGYAR OLAJIPARI MÚZEUMBA KERÜLT

TÓTH János úr, a zalaegerszegi Magyar Olajipari Múzeum igazgatója tájékoztatja a Magyar Geofizikusok Egyesületének tagjait, hogy KÁNTÁS Károly és SCHEFFER Viktor szakmai hagyatéka múzeumukban nyert elhelyezést.

KÁNTÁS Károly hagyatékát KÁNTÁS Károly özvegye adta át a múzeumnak és az az elmúlt tíz év során fokozatosan került át új helyére. A Scheffer-hagyaték SCHEFFER Viktor leányainak egyetértésével egy közve-títő révén, meglehetősen kalandos úton került oda.

A hagyatékok tartalma:

- KÁNTÁS Károly saját közleményei,
- KÁNTÁS Károly más szerzőktől kapott angol, francia és német nyelvű különlenyomatai,
- KÁNTÁS Károly szakmai levelezése, néhány műszere és személyes dokumentumai,

- SCHEFFER Viktor saját és idegen szerzőktől kapott cikkeinek különlenyomatai,
- SCHEFFER Viktor kutatásához kapcsolódó fotók és térképvázlatok,
- a MOLÁRT Észak-Erdélyben és Kárpátalján végzett gravitációs méréseinek jelentése,
- SCHEFFER Viktor saját cikkeihez készített ábrái, mellékletei.

A múzeumban a hagyatékok az érdeklődők számára hozzáférhetők, a múzeum várja látogatókat.

Cím: Magyar Olajipari Múzeum, 8900 Zalaegerszeg, Wlassics Gyula utca 13.

Tel.: (92) 313-632,

Fax: (92) 311-081.

Baráth István

**A MAGYAR GEOFIZIKUSOK EGYESÜLETÉNEK ELNÖKSÉGE
BEJELENTI:**

Dr. Konstantin OSYPOV

a

European Association of Geoscientists & Engineers

„Distinguished Lecturer”

programjának keretében Magyarországra látogat, és a

SZEIZMIKUS REFRAKCIÓS TOMOGRÁFIA

tárgyköréből előadást tart.

Az előadás

2001. október 19-én 9 órakor

kezdődik az

Eötvös Loránd Geofizikai Intézet konferenciatermében

(1145 Budapest, Kolumbusz u. 17–23.)

**Az előadás három 45 perces részre (9.00–9.45, 10.00–10.45 és 11.00–11.45) oszlik,
délután (14.00–17.00) dr. OSYPOV úr kótetlen beszélgetések formájában a hallgatóság rendelkezésére áll.**

Az Egyesület elnöksége minden érdeklődőt szívesen lát.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS
az „Ipar Műszaki Fejlesztéséért” Alapítvány
„AZ ÉV KIEMELKEDŐ FIATAL MŰSZAKI ALKOTÓJA”
cím elnyeréséért pályázatot hirdet

A pályázat célja:

Azoknak a fiatal tehetséges műszaki alkotóknak a díjazása, akik valamely jelentős eredményükkel kivívták a szakma ill. közvetlen környezetük elismerését, és akiket - eredményeik szélesebb körben való megismertetése révén – évente példaképpül lehet állítani a magyar műszaki társadalom elé. Első alkalommal az 1997-2000 között elért jelentős műszaki-tudományos eredményekkel lehet pályázni.

A pályázat részvételi feltételei:

- A pályázaton a tárgyévben max. 35. évüket betöltő, magyar állampolgárságú műszaki alkotók vehetnek részt.
- Szakterület: az ipar egésze (kivéve az építészetet és az élelmiszeripart).
- A pályázat témájának gyakorlati megvalósításáról már be lehessen számolni.
- A pályázat bizonyítsa a témakör hazai és nemzetközi szakirodalmának ismeretét.

Pályadíj:

A pályázatot neves szakemberekből álló zsűri bírálja el; évente legfeljebb 5 pályázat díjazható. A díj oklevél és egy nagy értékű dísz tárgy vagy használati tárgy, melyet az Alapítvány Kuratóriumának elnöke ünnepi alkalommal, a sajtó nyilvánossága előtt ad át a díjazottaknak. Több neves intézmény vezetője különdíjakat is átad.

A pályázatot egy példányban kell benyújtani, amely tartalmazza:

- a pályamunkát magyar nyelven, max. 50 oldal terjedelemben;
- egyoldalas magyar és angol nyelvű összefoglalót a pályamunkáról;
- a munkáltató nyilatkozatát arról, hogy a pályázat tárgya valóban a pályázó saját műszaki alkotása-e;
- a munkáltató véleményét a pályázat tárgyának munkáltató számára való jelentőségéről;
- a pályázó elérhetőségi adatait (postacím, telefonszám, mobil telefonszám stb.).

Beadási határidő: 2001. szeptember 30.

A díjak átadására 2001. decemberben kerül sor. A pályamunkákat a díjátadást követően 2002. március 30-áig kapják vissza a pályázók az Alapítvány Titkárságán.

A pályázatokat a következő címre kell megküldeni:

Ipar Műszaki Fejlesztéséért Alapítvány
1063 Budapest Munkácsy Mihály u. 16.

☒ 1387 Budapest Pf. 17.

☎ 312-2213

fax:332-0787

internet: <http://www.imfa.neti.hu>

CONTENTS

MGE (Association of Hungarian Geophysicists)

News 1

Geophysical Papers

CELEBRATION 2000 — a large scale deep seismic experiment closing the millennium
*T. Bodoky, E. Brueckl, T. Fancsik, E. Hegedüs, K. Posgay, CELEBRATION Organising Committee and
 Experiment Team* 15

Newer data on deep structure of the Transdanubian Central Range
M. Redlerné Tátrai, G. Varga 22

News and Reports..... 36

A szerkesztőség a szakcikkeket szaklektorálás után közli. A szaklektorok névsora az évfáradó kötetben jelenik meg.
 A lapban megjelenő cikkek adatainak és állításainak helyességéért, ill. közölhetőségéért a felelősséget kizárólag a szerzők viselik.

MAGYAR GEOFIZIKA

Kiadja: Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet
 1145 Budapest, Kolumbusz u. 17–23.
 Telefon: (1)252-4999
 Felelős kiadó: dr. Bodoky Tamás igazgató
 Lombos Nyomda Kft., Budapest — Felelős vezető: Juhász Péter

Előfizethető a Magyar Geofizikusok Egyesületénél: 1371 Budapest, Pf. 433, tel.: (1)201-9815,
 egyesületi tagoknak tagdíj ellenében. Megjelenik évente négyszer

Index: 26 507